

GEOPARK RALSKO

Festival Proměny v Geoparku Ralsko

Land-artové setkání v krajině zaniklých obcí

Umění – duše – krajina v proměnách

28.5. 2016

Sobota 28.5. Jabloneček – zaniklá obec Ralska

13.00 Slavnostní zahájení festivalu

Expozice v budově německé školy

Výstava leteckých fotografií Zaniklé obce Ralska
1938–2015

Audio paměti z Jablonečku
Projekce land artových filmů

Expozice v krajině

Krajina s nábytkem v zaniklých obcích
Landartová díla v okolí Jablonečku

Příběhy u kávy – Krajina v proměnách staletí

13.30 Jiří Zemánek – Putování K.H.Máchy z Prahy
na Sněžku (1833) a Máchova cesta poezie
14.30 Daniel Rubáš – Jak se žilo v mlýnech na
Zábrdce – degustační přednáška s ochutnávkou
tradičních receptů

Terénní pochůzky

13.00 Jabloneček v proměnách času – výprava
podle starých fotek

Pro děti

13:00–17:30 Land artová jurta pro děti

Workshopy pro přihlášené

V každém workshopu je 10 míst. Je nutné
přihlášení.

13.30–17.30 Kompozice a světlo v krajině –
fotografický workshop – lektor: Jan Matela
(profesionální fotograf)

13.30–17.30 Prožívání krajiny skrze nás samé –
land-artový workshop – lektor: Jan Prošek
(Fakulta Umění a designu UJEP),

13.30–17.30 Workshop akčního umění Hillersche
Villa

Večerní program

18.00 – 19.30 Vernisáž land artových instalací
s jejich tvůrci

20.00–22.00 Večerní komponovaný program
s bubny a světelnou procházkou

GEPARK RALSKO

Hlavní myšlenka – aneb proč land art v krajině pod Ralskem?

Posláním aktivit je posílení kulturní identity místních obyvatel s krajinou v pohraničí, která prošla (stejně jako podobná místa v Sudetech) zásadní proměnou ve 20. století. V dnešní době k takovým místům hledáme vztah, mnoho z nich jsou místa "zmizelá", jejichž význam pro budoucnost musíme teprve najít.

Festival bude probíhat na území Geoparku Ralsko, které se nachází v prostoru **bývalého výcvikového prostoru Ralsko**. Historický ráz kulturní krajiny byl narušen vysídlením v podstatě celého území v důsledku odsunu německého obyvatelstva po ukončení 2. světové války. Vzniklé vakuum bylo vyplněno „dosídlenci“ z českého vnitrozemí. V roce 1946 však bylo rozhodnuto o vytvoření vojenského výcvikového prostoru, a tak došlo k opětovnému vysídlení. Po invazi a následné okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy v roce 1968 obsadila Ralsko až do roku 1991 sovětská armáda. Během fungování vojenského prostoru (1947-1991) zcela zaniklo 17 osad či vesnic i se svými kostely, školami a hřbitovy. Většinou se z nich staly terče při výcviku armády. Dnes o zaniklých obcích dávají vědět jen ovocné stromy a aleje, staré lípy na bývalých návších či sklepy a staré studny.

Krajinu pod Ralskem významně poznamenala také hlubinná a chemická těžba uranu probíhající v letech 1967-1996 u Stráže pod Ralskem (např. kontaminace podzemních vod a půdy kyselinou sírovou používanou pro chemickou těžbu).

Všechny uvedené aspekty významně poznamenávají vztah obyvatelstva ke zdejšímu prostoru, ale i jejich kvalitu života, vzájemnou spolupráci a pospolitost.

Landart je v tomto projektu nejen umělecký směr, ale také způsob, jak se navrátit ke kořenům kraje, k přírodě a k historii místa. Landart a environmentální umění je ekologicky laděný umělecký směr, který nezatěžuje přírodu, ale naopak vede k návratu k přírodním materiálům a ke znovunalezení vztahu k přírodě jako takové.

Překlenout bariéry. Chceme propojit lidi z různých uměleckých oborů (poezie, výtvarná tvorba, hudba, divadlo) a dalších vědních oborů, které se zabývají krajinou – např. ekologie, psychologie, filosofie, historie, přírodních věd, což odpovídá modernímu celostnímu přístupu ke krajině a člověku. Projekt spojuje umění a krajinu, toto spojení prolamuje jazykové bariéry, funguje pocitově.

Co bychom rádi?

- Aby v krajině zaniklých obcí pod Ralskem vznikla landartová díla, z přírodních materiálů, která osloví a inspirují místní i návštěvníky – podnítky ke vlastnímu hledání významu této krajiny – k vlastnímu tvoření
- Aby umělecké vyjádření zkusilo překlenout historii násilné přeměny krajiny, která poznamenala její tvář ve 20. století